

Nogle karakterer til adskillelse af snudebillerne
Sitona lineellus (Bonsd.) og *S. ambiguus* (Gyll.)
(Coleoptera, Curculionidae)

af BODIL NOE-NYGAARD

(With a summary: Some characters distinguishing the Weevils
Sitona lineellus (Bonsd.) and *S. ambiguus* (Gyll.).

Ved bearbejdelsen af et snudebillemateriale fra Læsø blev en nærmere undersøgelse af dyr tilhørende *Sitona*-slægten nødvendig. Især opstod der problemer ved en sikker adskillelse af arterne *S. lineellus* (Bonsd.) og *S. ambiguus* (Gyll.).

Hannerne af de to arter lader sig let adskille ved forskelle i penisspidens udformning (se fig. 1–2), men en del af materialet udgjordes af hunner, der bedst skilles fra hannerne ved bagkropspidsens udseende (se fig. 3–4). Ved at undersøge genitalierne hos hannerne i Zoologisk Museums samling fandt jeg, at her var fejlbestemmelser og inddrog derfor også denne samling i undersøgelsen.

Ifølge Victor Hansen (1965: 69) adskilles *S. ambiguus* (og *S. tibialis*) fra *S. lineellus* (og *S. crinitus*) ved vingedækkernes tegning, metalskærets beskaffenhed og vingedækkébørsternes længde. Victor Hansen gør imidlertid omhyggeligt opmærksom på disse kendetegns store variation fra individ til individ, og da jeg gjorde samme erfaring, fik jeg lyst til at se, om der ikke skulle findes yderligere kendetegn, der kunne sikre en bestemmelse, især af hunnerne.

Det følgende afsnit indeholder en liste over de vigtigste kendetegn for de to arter baseret dels på litteraturen, dels på egne iagttagelser.

Sitona ambiguus (Gyll.).

Sitona lineellus (Bonsd.).

Penisspiden som i fig. 1.
(Smreczynski [1959]).

Penisspiden som i fig. 2.

Hovedets punkter med opstående vægge, der danner slyngede længdekøle, idet de længdegående vægge er langt kraftigere udviklet end de tværgående (fig. 5).

Hovedets punktvægge danner aldrig længdekøle, væggene er lige kraftigt udviklet i alle retninger (fig. 6).

Snudebillerne *Sitona lineellus* og *ambiguus*

Pronotum med ovale punkter, hvis facon understreges af skællenes længdeorientering. Hvor skællædningen er sparsom eller beskadiget, svækkes dette indtryk imidlertid (jvf. Victor Hansen, 1965: 69).

Vingedækkerne uden flad grube bag skuldrene.

Vingedækkerne uden gråbrune skæl med »fedtet« glans langs midtlinjen.

Pronotum overvejende med runde punkter, skællædningen er ikke orienteret.

Vingedækkerne oftest lige bag skuldrene med en flad grube, der strækker sig skråt bagud mod midtlinjen.

Vingedækkerne oftest med 2 til flere rækker gråbrune skæl med »fedtet« glans langs midtlinjen.

De to førstnævnte punkter må betegnes som de egentlige skelnekarakterer, mens de øvrige skal opfattes som støttepunkter for bestemmelsen.

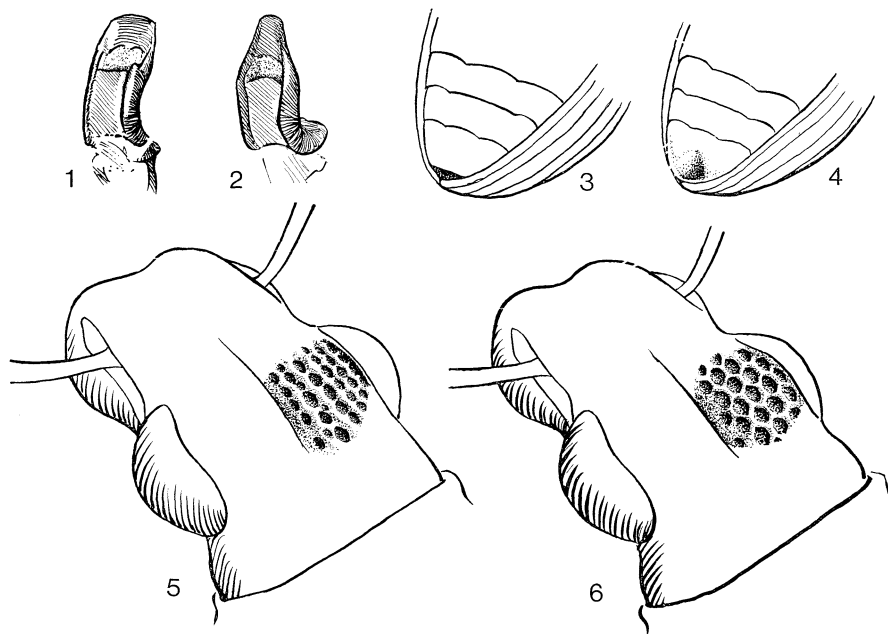

Fig. 1-6. *Sitona*. 1-2. Penisspids af (Apex of penes in) 1. *S. ambiguus* (Gyll.) og 2. *S. lineellus* (Bonsd.); 3-4. Bagkropsspids hos (Abdominal apex of) 3. *Sitona*-♂ og 4. *Sitona*-♀; 5-6. Hovedets punktur hos (Punctuation of head in) 5. *S. ambiguus* og 6. *S. lineellus*.

Da de to omtalte arter er forholdsvis almindelige, håber jeg, at nogen igennem denne lille artikel, der kun er tænkt som et supplement til »Danmarks Fauna«, vil blive lettet i deres arbejde med bestemmelsen af disse dyr.

SUMMARY:

Some characters distinguishing the Weevils *Sitona lineellus* (Bonsd.) and *S. ambiguus* (Gyll.) (Coleoptera, Curculionidae).

The males of the two species are easily distinguished by the different shape of the penes (Figs. 1 and 2).

The morphological characters given by Victor Hansen (1965: 69) may be difficult to discern, and except for the shape of the penes they are not completely unambiguous.

A supplementary list of differences is given. Figs. 5 and 6 show the main difference found by the author: *S. ambiguus* has longitudinal crests on the head formed by the walls of the punctuation marks. The walls of the punctuation marks in *S. lineellus* are equally thick on all sides and never form longitudinal crests.

LITTERATUR

Hansen, Victor, 1965: Biller XXI. Snudebiller. *Danm. Fauna*, 69, 524 pp., København.
Smreczynski, Stanislaw, 1959: *Sitona lineellus* Bonsd., *S. ambiguus* Gyll. sp. propr. i *S. tibialis* var.? *brevicollis* Gyll. (Coleoptera, Curculionidae). *Acta zool. cracov.*, 4 (nr. 11): 641-654.

Forfatterens adresse/Author's address:
Zoologisk Museum, Universitetsparken 15,
2100 København Ø, Danmark.